

קול התורה

באלעד

גליון מס' 1075

העלון לשבת קודש

פרשת בחקתי תשפ"ב

הדלקת נרות:

7:05

צאת השבת:

8:16

חזו"א:

8:21

ר"ת:

8:49

דבר המערכת

רבנו יצחק עראמה
ז"ל, מגדולי קדמונינו,

הרה"ג רבי משה יחיאל דדון ר"מ ישיבת "אבן האזל"

סוגיא מהפרשה

בגדר "ערבות" להוציא חבירו במצווה

נאמר בפרשתנו (כו-לו) "וכשלו איש בעוון אחיו", ובסנהדרין (כז): "לפינו מלמד שכולם ערביין זה לזה. והנה בברכות דף (כ:): איתא, א"ל רבינא לרבא נשים בברכת המזון דאורייתא או דרבנן, למאי נפק"מ, לאפוקי רבים ידי חובה.

והקשה הרא"ש (סי' יג') מאי שנא מאיש שיאכל כזית דגן דמוציא אחרים יד"ח אע"ג דאין חיובו אלא מדרבנן. ותירץ הרא"ש וז"ל: יש לומר דלא דמי, דאיש אע"ג שלא אכל כלום דין הוא שיפטור את אחרים דכל ישראל ערבים זב"ז אלא מדרבנן אמרו דלא יברכו ברכת הנהנין בלא הנהא לפיכך כשאכל כזית אע"פ שאינו נתחייב אלא מדרבנן מוציא את אחרים שאכלו כדי שביעה, שעבר הוא בעבורם ועליו הוא להצילם מן העון ולפטור אותם מן המצוות, אבל אשה אינה בכלל הערבות לכך אינה מוציאה אלא מי שחיובו מדרבנן, עכ"ל.

ונחלקו האחרונים בביאור דבריו, דה"דגול מרובה" (בסי' רע"א ס"ב) הבין בדבריו דלא נתחדש פרשת ערבות לנשים. אבל הרעק"א (בתשו' ז') הבין דכוונת הרא"ש דאין דין ערבות אלא למי שהוא מחויב במצוה, ומשום הכי כ' הרא"ש דלהצד דנשים אינן חייבות בברכהמ"ז מדאורייתא אזי גם אינן ערבות על מצוה זו, אבל מצוה שהנשים חייבות בה הרי הן ג, ככלל הדין ערבות.

והביא הרעק"א ראייה לדבריו דאי נימה כהדגמ"ר דאין ערבות בנשים א"כ תיקשי הלא דין ערבות הוא רק במי שהוא מחויב בדבר וכדחזינן במגילה דף י"ט: דחרש המדבר ואינו שומע למ"ד דאם לא השמיע לאזנו אזי לא יצא אזי אינו יכול להוציא אחרים במגילה, וע"כ דבעינן שבבילי להוציא אחרים שיהא מחויב בדבר. ומעתה קשה מדוע הוצרך הרא"ש לטעמא דאין ערבות בנשים תיפוק לן מהך דאינן בר חיובא. וצ"ב בשיטת הדגמ"ר.

ובישוב הקושיא י"ל וכמש"כ לבאר באב"ז (אור"ח סי' תלט') דלעולם ליכא להך כללא דכל שאינו ב"ח אינו מוציא אחרים יד"ח, והך דחרש הוא משום דכל שאינו שומע לא חשיב "מעשה מצוה" להמוציא, ולכן אינו יכול להוציא אחרים יד"ח, דיסוד דין ערבות אשר א' מוציא את חבירו הוא ע"י דמעשה המצוה שעושה המוציא מתייחס אל הוצא ששומע אבל כאשר א"צ נחשב כמעשה מצוה להמוציא אזי אין השומע יוצא יד"ח.

אכן נראה דהרעק"א מיאן ביסוד זה דבעינן שייחשב "מעשה מצוה" להמוציא וכדחזינן מהך שהבין בהכרח מהא דחרש דכל שאינו מחויב אינו יכול להוציא אחרים, וצ"ב מדוע הרעק"א פליג ע"ז. ומאידך צ"ב גם כן בשיטת הדגמ"ר אמאי פליג ע"ז. כללא דכל שאינו מחויב אינו מוציא אחרים. וצ"ב. והאמנם דעצם היסוד של הרעק"א דכל שאינו

מחויב אינו מוציא יד"ח הרי הוא מפורש במשנה במסכת ר"ה (דף כט.): זה הכלל, כל שאינו מחויב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתו. ומעתה צ"ב האין הדגמ"ר פליג ע"ז. אכן י"ל דהדגמ"ר יתירץ הכא נמי דאי"ז משום הכלל הנו' אלא משום סברת האב"ז דבכה"א אי"ז נחשב מעשה מצוה. אלא דעדיין צ"ב במאי פליג.

והנראה בזה דהנה הך ב' מחלוקות בין הדגמ"ר לרעק"א בעינן שייחשב מעשה מצוה להמוציא, וכן אי מי שאינו ב"ח אי יכול להוציא אינם ב' מחל' נפרדות אלא שייכי אהדדי. ובהקדם הנה יש לחקור ביסוד הדין דמשום ערבות יכול אדם להוציא את חבירו במצוה האם הוא חידוש דין רק שיכול להוציא את חבירו במצוה (אך לגביו לא נתווסף כלום) או י"ל דהדין ערבות גורם שייחשב הוא עצמו בר חיובא.

והנה בברכות מח. איתא דינאי מלכא ומלכתא כריכו ריפתא בהי הדדי ולא הוי ליה איניש לברוכי ואייתוה לשמעון בן שטח לקמיהו ושתייה לכסא ובריך. ואמרינן התם דמה שעשה לעצמו עשה ואין הלכה כן. ומשמע התם דאם היה שמעון בן שטח אוכל כזית היה מוציאם ואף למלכתא.

והקשה הרעק"א (בתשו' ז') דהא לצד דנשים בברכהמ"ז דאורייתא מה היה מהני שאכל כזית הא חיובא ידידה הוא רק מדרבנן וידידה הוא דאורייתא אלא מוכיח הרעק"א דע"כ חזינן דאף גבי אישה איתנן עלה מדין יצא ומוציא ודלא כהדגמ"ר הסובר דלא שייך באישה דין ערבות וכדלעיל. והדגמ"ר תירץ לזה כבר בספרו צ"ח (בברכות שם) וז"ל: ואולי כיון דעכ"פ אכלו ינאי וחביריו כדי שביעה ונתחייבו מה"ת ושמעון בן שטח הוא ערב, דכל ישראל ערבים זה בזה שוב נקרא שמעון בן שטח ג"כ מחויב מה"ת ומוציא את הנשים אף שאינו ערב בעדם דאתי דאורייתא ומפיק דאורייתא, עכ"ל. וחזינן דנחלקו הרעק"א והדגמ"ר אי ע"י דין ערבות חשיב המוציא מחויב בדבר או דאינן מחויב, דלדעת הרעק"א אינו מחויב, אבל לדעת הדגמ"ר ה"ה מחויב בדבר.

ומעתה נראה דזהו ביאור שיטתם ואולי לשיטתם דדעת הדגמ"ר דמדין ערבות הרי הוא נעשה בר חיובא וממילא שפיר חשיב מחויב בדבר, היינו דמחויב מדין ערבות. ומשום סיבה זו באינן נמי שייחשב מעשה מצוה להמוציא (ואי"ז סברא ומחלוקת נפרדת) דכיון דבדין ערבותנתחייב גם הוא א"כ יש כאן קיום מצוה גם לעצמו וע"י שמקיים לעצמו מתייחס ג"כ להשומע. ולפי"ז בחרש דאף ע"י ערבות אינם נעשים מחויבים בדבר ע"כ אין מוציאם אחרים יד"ח. אבל הרעק"א ס"ל דלא נעשה בר חיובא אלא דרק דינא הוא דמוציא אחרים, ולכן אי"צ שייחשב מעשה מצוה לדידה. ודו"ק.

פותח את ביאורו לפרשת בחקתי בכך שישנם שתי דרישות מהמלמד אחרים חכמה ובינה. הדרישה הראשונה שיהיה חכם ונבון, היודע כיצד ובמה לתנן, והדרישה השנייה - שיהאב הוא את התלמיד, עד שהתלמיד יחוש ויידע ששלמדו אוהבו ורוצה בטובתו ובעלייתו. וזהו מה שנאמר "שמע בני מוסר אביר", מפני שהאב החכם אוהב עד מאד את בנו וחכמתו ותוכחתו משתלבים באהבתו אל בנו ומהווים שילוב מצוין. המהרי" עראמה ז"ע מצביע על דברי החכם מכל אדם, שלמה המלך ע"ה, שאמר "מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו, כי את אשר יאהב ה' יוכיח וכאב את בן ירצה", בהסבירו ששלמה המלך מסביר ומשכנע להקשיב למוסר ה' וזאת מדוע? מפני שמוסרו של הקב"ה מגיע מאהבתו לעמו, שהיא כאהבת ה' לבנו, ומפאת ש"את אשר יאהב ה' יוכיח וכאב את בן ירצה", על כן "מוסר ה' בני אל תמאס". ובשם ה"יסוד העבודה" מסלוינאם "זצ"ל מובא שהסביר שמוה"ר "מוסר ה'?" בכך ש"בני", אתה הרי בנו, בנו של הקב"ה, נסיך הכתר, אם כן "אל תמאס", אל תעשה מעשים מאוסים, שאינם מתאימים לבן המלך, לנסיך הממלכה!

פרשת התוכחות הנוקבת שבפרשתנו, קשה היא ללימוד ולקריאה. אך כאשר נחוש ונדע אל נכון שתוכחות קשות וחמורות אלו מגיעות מלבבו האוהב, ככיל, של אבינו אוהבנו, הרוצה בטובתנו, ליישר את דרכנו, הרי זהו מבט חדש על פרשת התוכחה כולה. **המתבונן** בעומק התוכחה, רואה שהקב"ה מכופף את כל הטבע בעולם ללימוד התורה, גשם, פרנסה, בטחון וכו', אינם דברים בפני עצמם, אלא הכל תלוי ב"אם בחוקתי תלכו", וכתב רש"י "שתהיו עמלים בתורה", כל הבריאה תלויה בעמל התורה, בעריבות ומתיקות התורה, שהתורה תהיה עריבה עלינו, ואי"ז כלל ענין של שער, דהא שער מצווה בהאי עולמא ליכא, כמש"כ בקידושין (לט). אלא זה טבע העולם שהכל תלוי בתורה.

אמש הזכרנו בסילודין את שמו הגדול והקדוש של אבי תורת הנסתר התנא האלוקי רשב"י זי"ע, נזכור ונשנן לעצמנו את משנתו של רשב"י, המופיעה בזה"ק פעמים רבות עד מאד, שיטת ה"לינו באורייתא", ה"זה"ק מלא וגדוש בשבחן של התורה ועיונה. עמל התורה וחשקת התורה, ורשב"י עצמו כנועד, עלה והתעלה דוקא ע"י עמל התורה ברציפות, בשבת במערה עם ר"ב בנו במשך תלסיר שנים במסירות נפש וכיסורים גדולים מאוד, כמובא במסכת שבת. וכפי המובא בגמרא כדוגמה מוחשית למי ש"תורתו אומנותו", שביגנה פטור היה מתפילה (כבשבת י"א, א), רשב"י יצא מהמערע ושרף בעיניו כל דבר שהיה נראה לו רחוק מלימוד התורה. הוא לא הבין הכיצד בכלל ניתן לעזוב את "חיי העולם", לימוד התורה הק' ולעסוק ב"חיי שעה". ורשב"י שב על משנתו זאת באין ספור מקומות בספר הזהר הקדוש,

לפיו "לינו באורייתא" ו"עסקו באורייתא" וכו', ביטויים רבים ונפלאים בגודל מעלת העוסק בתורה הקדושה, "לענען און לערנען". התורה הייתה "אומנותו", ולא חדל ולו לרגע אחד לעסוק בדברי תורה, וזה הדבר העיקרי שצריך לקשר אותנו לרשב"י זע"א וללמוד ממנו את דרך החיים. ואי אפשר להזכיר את יומא דהילולא דרשב"י בלי להזכיר את האסון הנורא בשנה שעברה, בו עלו למרומי מ"ה נפשות קדושות וטהורות מיד לאחר קבלת עול מלכות שמים עם רבבות אלפי ישראל, כשבתום גם כמה בחורי חמד שהתגוררו או למדו בעירנו, כאשר כולנו היינו בגדר של יוצאי ליבם ויחרדו איש אל אחיו ויאמרו מ"ה זאת עשה אלוקים לנו, כשכל כלל ישראל יחד חיפש במה יש לתקן ולהתחזק, כמאמר הכתוב "ועתה ישראל מ"ה ה' אלוקיך דורש מעמך כי אם ליראה". וכמו שאמר חז"ל ששאלו לתורה ולחכמה, לאמת ולדין, לנביאים ולגדולים, על מ"ה אבדה הארץ ואף אחד לא ידע. עד שבא הקב"ה ואמר: "על עזבם את את תורת". עלינו גם לזכור את האסון שהיה בעירנו לפני שבועיים ולא לשכוח את משפחות הנפגעים וכן את הפצועים שישלח ה' דברו וירפאם במהרה. ועל כן וודאי שבתקופה זו עלינו להתקד יותר בלימוד ובעמל התורה, כמו שאמר חז"ל על הפסוק בריש הפרשה "אם בחקתי תלכו". יחד עם זאת נתבונן בדברים שהובאו לעיל מדברי החכם מכל אדם, שלמה המלך ע"ה, שאמר "מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו, כי את אשר יאהב ה' יוכיח וכאב את בן ירצה", ובהסברו של בעל ה"עקידת יצחק" כי שלמה המלך אומר שמוסרו של הקב"ה מגיע מאהבתו לעמו, שהיא כאהבת ה' לבנו, ומפאת ש"את אשר יאהב ה' יוכיח וכאב את בן ירצה", על כן "מוסר ה' בני אל תמאס".

חג קבלת התורה עומד אחר כתלנו, בעוד שבועיים בלבד נעמוד כבר בערב קבלת התורה. יום מתן תורתנו ממתין לקדשנו בקדושתו ורוממותו הגדולה והנה ההכנה הגדולה לקבלת התורה מחדש, כוללת היא גם הבנה והכרה שהיותנו לעם ה', ביום קבלת התורה, עשתה אותנו בני המלך ונסיכי הכתר. אנו עמו וצאן מרעייתו של המלך הגדול, הרוצה בקרבתנו והמנהל את כל עולמו, את היקום כולו, על פי מעשינו, הליכותינו, מחשבותינו ומאוינו וממילא "בני", בני היקר, בן המלך, "אל תמאס", אל תעסק בבוזות, בעניני מיאוס של עסקי החולין, הרצונות הגשמיים והתאוות האנושיות, אלא תתורגם, תתעלה מעל עצמך ותנסה להיות טוב יותר, כבנו של מלך מלכי המלכים ב"ה.

לא נותר לנו זמן רב להוכיח לעצמנו שאנו זכאים וראויים להגיע לקבלת התורה כנסיכי הממלכה. ולכן כדאי הזמן שנותר כדי להוכיח שאכן, אנו שייכים לקטגוריה הגבוהה והמיוחדת של "זאתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש"!

שבת שלום

מנהגי הספירה מל"ג בעומר והלאה

בין תספורת לנשואין ושניהם מותרים לאחר ל"ג בעומר, והב"ח שם דייק מדברי הטור, שנשואין נהגו בכל המקומות לאיסור, ובתספורת יש מקומות שנהגו איסור ויש מקומות שנהגו היתר, ועכשיו נוהגין בכל המקומות שלא להסתפר, וראה במ"ב ס"ק ט"ו דהמנהג במדינותינו לישא ולהסתפר בשלושת ימי הגבלה וכו' וכתב החי' אדם שכן המנהג גם בהילת קודש וילנאשנהגים איסור מיום א' דר"ח אייר ועד ג' סיון בבוקר, מלב"ד בל"ג בעומר, שנוהגים בו היתר, ויש מקומות רק בר"ח אייר ובל"ג בעומר וכן מר"ח סיון עד שבועות. ובעניינים אלו יתפוס כל אחד כפי מנהג מקומו, ובאמת מה שנהג מר"ח אייר עד ג' סיון, משום שהם נהגו באבלות ל"ג יום מר"ח אייר.

עכ"פ נראה דאיסור נישואין חמור יותר מתספורת, שיש שהקילו לגמרי בתספורת ואסור בנישואין, וכן דעת הט"ז בס"ק ב' ע"ש, וגם יש שהחמירו בתספורת רק עד ל"ג בעומר, ובנשואין החמירו גם אח"כ]. ועיין בשו"ת ח"ס אור"ח סימן קמ"ג שכתב, ואפשר דנשואין הוה מצוה ולפעמים הזמן דחוק וכו', ואע"ג דמלשון הטור משמע דחומר מנהג איסור נשואין פשטה טפי בכל העולם יותר מאיסור תספורת, מ"מ לא פשטה אלא עד ל"ג בעומר, ומנהג אשכנז מל"ג בעומר ואילך איננו מנהג קבוע כ"כ, והואיל והוא מצוה אפשר שלא החמירו וכו', ובתספורת החמירו ע"ש, והיינו דאף שאיסור נשואין פשט יותר מאיסור תספורת, אבל מל"ג בעומר ואילך הקילו בנשואין משום מצוה יותר מתספורת, ונראה שנהגו להחמיר באיסור תספורת עד העצרת. ועיין בשו"ת מנחת יצחק ח"ד סימן פ"ג ס"ק ח' מה שביאר על פי יסוד זה. אבל ברוב האחרונים נראה שאין הבדל בין נשואין לתספורת ודין אחד להם, כמש"כ הב"ח, וכו' הלבוש ושכנה"ג, ומג"א ס"ק ב' ופר"ח סעיף ג', ומ"ב ס"ק ה', וכו' כבה"ח ס"ק י"ב].

(ג) רשאים לנהוג בכל מקום באיזה מהמנהגים שרוצים, מ"ב שם ס"ק ט"ו, וע"ש בשעה"צ ס"ק י"ד שהביא מהח"י דבספק אין להחמיר בדבר שהוא רק מצד המנהג ע"ש. ואם אינו יודע את מנהג המקום, כגון בעיר גדולה, או שאין מנהג ברור, או שיש כמה מנהגים בעיר, ינהג באיזה מנהג שירצה, שכל המנהגים שיטה אחת שמתאבלים ל"ג ימים, ויש רק חילוק מנהגים באיזה ימים מתחילים הל"ג ימים. כמו שביארו בסידור פסח כהלכתו ח"ב פרק י"ב ס"ק ד' ע"ש, וע"ש מש"כ אם אפשר לחלק בין תספורת נשואין, שבנשואין ינהגו כמנהג אחד ובתספורת כמנהג השני בימים אחרים.

(ד) וכתב הרמ"א שם סעיף ג' שאין לנהוג היתר בשני המנהגים ביחד, והוסיף במ"ב ס"ק י"ז אבל יכול לתפוס חומרי שני המנהגים, דהיינו שינהג איסור מפסח עד ערב שבועות, או עד יום ראשון של ימי ההגבלה, חוץ מל"ג בעומר, ואף שנהג שני חומרות הסותרות זו לזו אינו כפסל ההולך בחושך, כיון שעושה כן רק מחמת הספק שאינו יודע איזה מנהג הוא העיקר, ומ"מ א"צ לעשות כן אלא יכול לתפוס איזה מנהג שירצה, ואין לחוש שמא מנהג המקום ההוא אינו כן, דכיון שהוא רק מנהג בעלמא אין להחמיר בספק, אבל אם ידוע מנהג המקום אין לו לשנות בין להקל ובין להחמיר.

(ה) ובזמנינו באר"י ברוב המקומות של מנהג אשכנז נוהגים להחמיר ל"ג ימים מיום הראשון של הספירה עד ל"ג בעומר, ועד ל"ד בעומר למנהג ספרד, [ובחו"ל יש קהילות שנוהגים אבילות מר"ח אייר ואילך].

טעם שמחמירין לנהוג באבלות גם לאחר ל"ג בעומר

(ו) ולפי"ז למנהגינו שנוהגים באבלות עד ל"ג בעומר, א"כ מל"ד בעומר ואילך יש להתיר הן בנשואין ותספורת, וכן ריקודים ומחולות מעיקר המנהג, [כמו שהבאנו כן מהב"י], אמנם הבאנו שיש פוסקים שסוברים שבנשואין נהגו להחמיר עד שבועות, [והבאנו שהח"ס החמיר בתספורת

(א) ביארנו דנוהגים ל"ג ימי אבילות על פטירת תלמידי ר"ע מפסח עד פרוס העצרת, ויש ארבעה מנהגים עיקריים איך סופרים את ל"ג הימים שנוהגים בהם אבילות:

א. יש נוהגים אבילות מתחילת הספירה [כולל חול המועד] עד ל"ג בעומר, ואין מתירים עד אז שום יום, ומיום ל"ג בעומר ואילך הכל מותר, ומסתפרין ועורכין נשואין עד סוף ימי הספירה, זוהי דעה אחת ברמ"א בסימן תצ"ג סעיף א'. וראה במ"ב ס"ק י"ד שכתב ע"ז שמל"ג בעומר והלאה לא קיבלו עליהו שום איסור.

ודעת הב"י כשיטה זו, אלא שסובר שמוסיפים גם את יום ל"ג בעומר, ונוהגים אבילות שלא להנשא ולא להסתפר עד ל"ד בעומר ביום, שאומרים שאז פסקו תלמידי ר"ע למות, וצריך לנהוג אבילות ל"ג ימים שלמים.

[ולשון השו"ע בסעיף א' צ"ב, דכתב נוהגים שלא לישא אשה בין פסח לעצרת עד ל"ג בעומר וכו', ולמה כתב בין פסח לעצרת שנראה שנוהגים בכל הימים שבין פסח לעצרת, ואח"כ כתב עד ל"ג עומר, והיה צריך לכתוב מיד נוהגים עד ל"ג בעומר, ולשון בין פסח לעצרת הוא פשטות לשון הגמ' ביבמות, וזה כדעת הגאונים שנביא בס"ק ב' שנוהגים איסור בכל הימים בין פסח לעצרת, וצ"ב לשון השו"ע].

ב. ויש נוהגים אבילות רק מהיום השני של ר"ח אייר עד ערב שבועות, ולדעה זו מותר להסתפר בל"ג בעומר עצמו, אבל מל"ג בעומר עד ערב שבועות נוהגים אבילות ואסורים בתספורת, זוהי הדעה השניה שהביא הרמ"א בסעיף ג'.

וכתב המ"ב בס"ק ט"ו, המנהג במדינותינו לישא ולהסתפר בשלושת ימי ההגבלה, ע"כ מסיק המג"א (בס"ק ה') דצריך להיזהר שלא לישא ולא להסתפר בשני ימים של ר"ח אייר, וגם ביום הראשון של ימי ההגבלה בבוקר, וע"י זה יושלם ל"ג ימים שאנו נוהגים אבילות, וכתב הח"א בכלל קל"א ס"ק י"א שכן המנהג בק"ק וילנא שנוהגים איסור מיום א' דר"ח אייר עד ג' סיון בבוקר, מלבד בל"ג בעומר עצמו שנוהגין בו היתר, וכו', ע"ש, [ואף שמספיק את הרצף של ל"ג ימים], וכ"כ היעב"ץ והערה"ש בס"ק ה' ו'.

ג. אמנם יש הסוברים שיש לנהוג אבילות בכל הימים מפסח עד העצרת, שכן פשטות דברי הגאונים, וכ"כ בהלכות ספירת העומר להר"ץ גיאיות ח"ב, ובספר הפרד"ס לרש"י, וספר האורה סימן צ"ב, וכ"כ הרבה ראשונים, ולא כתבו שהאיסור הוא רק בל"ג ימים אלא כל הימים שבין פסח לעצרת אסורים בנשואין, [ויסוד הגזירה נראה בקדמונים שהוא על איסור נשואין בלבד, ורק אח"כ מצאנו בראשונים שנהגו איסור גם בתספורת ולא כולם נהגו בזה איסור, ודוק]. ובשבלי הלקט סימן רל"ה כתב, יש מקומות שנהגו שלא להסתפר מאחר פסח עד ל"ג בעומר, וכן יש נוהגים שלא לישא נשים בין פסח לעצרת וכו', היינו שחילק בין נשואין לתספורת, ובנשואין מחמירים בכל הימים שבין פסח לעצרת ובתספורת החמירו רק עד ל"ג בעומר,

וראה בטור שכתב, נוהגין בכל המקומות שלא לישא אשה בין פסח לעצרת, והטעם שלא להרבות בשמחה וכו', ויש מקומות שנהגו שלא להסתפר (היינו בכל הימים), ויש מסתפרים מל"ג בעומר ואילך שאומרים שאז פסקו מלמות,

ונראה בזה ג' שיטות:

יש סוברים שתספורת אינו אסור אז לכוע"מ, ויש שאסור תספורת כל הימים שבין פסח לעצרת, ויש שחילקו שתספורת היתרו להסתפר מל"ג בעומר ואילך אבל אין לישא אשה.

אבל הב"י כתב שם, ודע דכשם שמותר להסתפר מל"ג ואילך כך מותר לישא אשה, דכיון שפסקו אז למות למה יהיה אסור לישא אשה, וכ"כ הרד"א, ורבינו שלא הזכיר אלא שמסתפרים נקט חזא מינייהו, [אמנם מסדר הלשון בטור לא משמע כן, וצ"ב], והיינו שסובר הב"י שאין לחלק

מל"ג בעומר ואילך והקל בנשואין], ובמנהגי אר"י סימן י"ח ס"ק ב' כתב שהמנהג שלא לערוך נשואין עד ר"ח סיון [חוץ מל"ג בעומר], ועיין בט"ז ס"ק ב' שכתב והמנהג בכל המקומות שאין עושים נשואין אלא ביום ל"ג בעומר, לא לפניו ולא אחריו עד העצרת, ואין לזה טעם וכו', וי"ל דודאי העיקר שאחר ל"ג בעומר לא מתו, ואפילו הכי נוהגין קצת אבילות מחמת גזירת תתנ"ו שהיתה באשכנז בין פסח לעצרת, כמו שמפורש ביוצרות ופיטוים שאנו אומרים בשבתות ההם, כן נראה טעם המנהג שלנו שאין נושאים אחר ל"ג בעומר, אבל להסתפר ודאי שרי אחר ל"ג בעומר, שמחמת גזירה זו לא החמירו אלא בשמחה יתירה של נשואין, מה שאין כן קודם ל"ג בעומר שמתו תלמידי ר"ע ומוטל על כל העולם להתאבל בשבילם, החמירו טפי אפילו בתספורת, ע"כ. ובשעת הדחק מקילים בנשואין, וכמו שהבאנו לעיל מהח"ס שמיים ל"ג ואילך אינו מנהג קבוע.

וראה מש"כ בסידור פסח כהלכתו ח"ב פרק י"ב הערה 14 עוד טעם מדוע החמירו קצת באבילות גם לאחר ל"ג בעומר, וע"ש בהערה 50 דאפשר דהחמירו בו משום ספק לפי איה מנהג יש לנהוג כמו שהבאנו לעיל בס"ק א', ובנשואין שהוא שמחה גדולה החמירו ובתספורת שיש בזה צער הקילו, ע"ש.

ובפשטות הטעם שהחמירו הוא משום דלא מסמנא מילתא בימים אלו, וכן המנהג כיום להחמיר בנשואין אחר ל"ג בעומר עד ר"ח סיון, ויש שהחמירו עד שלושת ימי ההגבלה. אבל בתספורת נוהגים להסתפר אחר ל"ג בעומר, בפרט למספרים את הזקן. מלבד למחמירים כאר"י ז"ל שלא להסתפר כל מ"ט ימי הספירה. ומחלקים בימים אלו בין תספורת לבין נשואין, מהטעמים שכתבנו.

ריקודים ומחולות לאחר ל"ג בעומר

(ז) ולגבי איסור ריקודים ומחולות של רשות מל"ד בעומר ואילך, עיין בא"ר ס"ק ב' שהסתפק אם מותר עד ר"ח אייר ומר"ח סיון עד שבועות ע"ש, [ומשמע דעד ר"ח סיון יש להחמיר], והביאו בפרמ"ג א"א ס"ק א' ובמ"ב בשעה"צ ס"ק ד', והוסיף השעה"צ שהספק הוא לאותן הנוהגין להסתפר אז, והיינו שיש צד שריקודין ומחולות הם יותר חמורים מתספורת, ואפילו מי שנהג להסתפר אפשר שריקודין ומחולות אסורים, והוא חידוש גדול שיהיה חמור מתספורת, ואפשר משום דבמניעת תספורת יש צער גודל לאדם, ולא החמירו בזה מל"ד בעומר, משא"כ מניעת ריקודים ומחולות זה רק מניעת שמחות יתירות, החמירו קצת, וצ"ע.

שמיעת שירים מטייפ וכיו"ב

אמנם לפי"ז אפשר דשמיעת שירים מטייפ שנהנה מזה אך אינם ממשי ריקודים ומחולות, והוא באמת קל יותר כל פעם מריקודים ומחולות, יהיה קל יותר לאחר ל"ג בעומר ואפשר להקל לשמוע לאחר ל"ד בעומר. וכן שמעתי מהגר"נ קרליץ צ"ל ומעוד פוסקים שיש להקל בזה, ועכ"פ כשאנו דרך שמחה יתירה, ויש שנהגו להחמיר בריקודים ומחולות עד ר"ח סיון, וכן שמעתי בשם הגרש"ז אורבך צ"ל, אבל לקטנים יש להקל לכוע"מ בימים אלו מל"ד בעומר, גם לקטנים שהגיעו לגיל חינוך. וכן יש להתיר לעשות מסיבות בביה"ס, ולכתחילה ראוי להחמיר עד ר"ח באופן של שמחות יתירות.

אמירת שהחיינו לאחר ל"ג בעומר

ולגבי אמירת שהחיינו בימים אלו, נראה דלכוע"מ יש להקל מל"ד בעומר ואילך, ורק בל"ג ימים ראשונים החמירו שלא לומר שהחיינו, כמו בימי פורעניות שיש להנמנע מאמירת שהחיינו, ומברכים רק כשנזדמן להם דבר שחייבים לברך שהחיינו, אבל מל"ד בעומר אינם נחשבים כימי פורענות ממש. ראה מש"כ בסידור פסח כהלכתו ח"ב פ"ב הערה 57.

פרשת השבוע

אם בחקתי תלכו (כ"ו)

בנימוסי מלך בשר ודם המחוקק חוקים לעמו, לא שייך לומר שהעם "חולק" בחוקיו, כי אין שום "הליכה" בקיום החוקים, וכל תכלית שמירתו של החוק נועדה רק כדי לאפשר את קיומו ושמירתו של שלטונו ומשטרו של המלך. ואכן, אין כל מעלה וחשיבות לאדם שנודמן לו לקיים את החוק פעמים רבות יותר מאשר זולתו.

לא כן הדבר בתורה ובמצוותיה. "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום" (תהילים קמ"ז, יט-כ). חוקי התורה הם "חוקי חיים". אין מטרתם ותכליתם רק בעצם קיומם המעשי, אלא הם נועדו כדי שיושפע האדם על ידם, יתאחד עימם ועם נותן החוקים - "ישראל, קוב"ה ואורייא - חד".

חוקי התורה ניתנו לאדם מישראל כדי ש"הלך" עמהם, שיתעלה על ידם, וככל שיוסיף ויקיים עוד חוק ועוד חוק, יתעלה ויתקרב אל יוצר כל. "אם בחוקותי תלכו".

(מנן הגר"מ שך)

ונתתי גשמיכם בעתם (כ"ו, ד')

הגשמים של שמים הם, ומהו "גשמיכם".

אלא באה התורה ללמדנו, כי כל הבריאה נועדה בשביל האדם השלם. לפיכך, "אם בחוקותי תלכו", אזי הגשמים הם של האדם, "גשמיכם" כי לשם כך נבראו.

(רבי משה פינשטיין)

ועץ השדה יתן פריו (כ"ו, ד')

ומפרש רש"י הן אילני סרק ועתידין לעשות פירות.

לתמהו מהו השכר שיש בזה מידה כנגד מידה בשינוי הטבע הזה, לאם בחוקותי תלכו.

ונראה, שאין זה שינוי הטבע, שאדרכא בבריאה כתוב ביום השלישי שנבראו העצים "עץ פרי עושה פרי" (בראשית א', י"א) ודרשו חז"ל (ב"ר ה', ט') שאפילו אילני סרק עשו פירות, ואחר כך כשחטא אדם הראשון התקללה האדמה והפסיקה להוציא פירות מאילני סרק. ואם כן, הרי בכוחם של אילני סרק להוציא פירות, רק שלמעשה בגלל החטא אינם מוציאים את האפשרויות שלהם מן הכח אל הפועל.

אבל כאשר בני ישראל יעבדו את ה' בכל כוחם - אם בחוקותי תלכו שתהיו עמלים בתורה, ויעשו כל מה שבאפשרותם ללמוד ולעבוד את ה', ויוציאו את כל האפשרויות הטמונות בהם מן הכח אל הפועל, (וכמש"כ במאמר "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים - ברוחניות"), יזכו מידה כנגד מידה שגם הבריאה עצמה תוציא ותמצא את כל האפשרויות שבה, עד כדי כך שגם אילני סרק יוציאו פירות שטמונים בכח האילנות הללו, והנהגת הבריאה כולה תשתנה מדה כנגד מדה. להתנהג בהנהגה זו להיות כמותם, ותוציא כל מה שבכוחה אל הפועל, ואילני סרק יוציאו פירות.

(דעת שרגא)

והתהלכתי בתוכם (כ"ו, י"ב)

מה שייך לשון "והתהלכתי" להשראת השכינה. אכן, השכינה במקדש היא בקרב בני ישראל,

ברם, מכל מקום ההשגחה הפרטית אינה דומה בכלום אלא משתנית מאיש לרעהו, כל אחד ואחד בהתאם

ונסתם ואין רודף אתכם (כ"ו, י"ז)

ולכאורה מה קללה יש בזה כאשר אין רודף אתכם. אדרבה, הקללה היתה אילו אכן היה "רודף".

ברם, על הפסוק "והאלוקים יבקש את נרדף" (קהלת ג', ט"ו) דרשו חז"ל: אפילו צדיק רודף רשע. וכל כך למה.

כאשר יש "רודף" ו"נרדף", כי אז ה"נרדף" זקוק לרחמים ולהצלה מיד רודפהו, ולכן הקב"ה בעל הרחמים ניצב לימינו, להושיענו ולהצילו מיד הרודף.

אך כל זאת כאשר אכן יש "רודף". ואולם, כאשר אין "רודף", הרי אז יזכה ה"נרדף" לסייעתא דשמיא ולמידת הרחמים מן השמים.

"ונסתם ואין רודף אתכם" - קללה היא זו. (הגר"א)

והתודו את עונם וגו' אף אני אלך עמם בקרי (כ"ו, מ'-מ"א)

מדוע הקדוש ברוך הוא ילך עמם בקרי, גם לאחר שהתודו על חטאיהם?

אלא מכאן למדים אנו כי וידוי ללא תשובה, חרטה וקבלה על העתיד אין לו כל ערך. "והתודו על עוונם" - מדבר על כך שהם רק מתוודים על המעל שמעלו בה. ולפי שאין כאן אפילו רמז לקבלה לעתיד להטיב מעשיהם, ושלא ילכו עמו עוד בקרי, לא הועילה תשובתם. (חפץ חיים)

רבי חיים סינאוני זצ"ל

קול הלימוד יומם ולילה. שם למדו תלמידים רבים מפייהם של שני גאוני הדור, המאורות הגדולים, רבי שלמה בן

יוסף טביב ורבי דוד יעיש חדאד.

שני צדיקי עולם אלו רכזו סביבם את טובי הבחורים, אך משבא רבי חיים אל ישיבתם ופתח פיו להשמיע מפלפוליו בתורה, הבחינו רבותיו שלפניהם נמצא בחור עילוי שלא רבי כמוהו. הם קרבוהו אליהם, חבבוהו והוקירוהו. זמן רב חסה העלם בצילם של האילנות הגדולים הללו, התאבק בעפר רגליהם ולמד ממעשיהם. הוא נקשר אל רבותיו בכל נימי נפשו, ובהשפעתם הרוחנית עוצבה אישיותו הכבירה.

כשהגיע רבי חיים לפרקו ונשא אישה, ביקשו רבותיו למנותו כחבר בבית דינם. אולם עתה התגלה רבי חיים בגדלותו ובענותנותו הרבה, כשסרב למינוי.

"המשרה הציבורית" - אמר - "עלולה למנוע ממני את ההתמדה בתלמודי, מה עוד שאיני חפץ להורות הלכה בפני רבותי הקדושים".

רבותיו הסכימו עמו ולא הפצירו

בו יותר להתמנות לדיין. כך התאפשר לרבי חיים לשבת באהלה של תורה בפרישות מרובה ובהתמדה יתירה.

אולם לא זמן רב זכה רבי חיים להסתופף בצל רבותיו, רבי דוד יעיש חדאד ורבי שלמה טביב נסתלקו לישיבה של מעלה, ויהודי העיר החלו לחפש אחר מורה דרך בעל שיעור קומה שיהיה את העדה. אף על פי שלא חסרו תלמידי חכמים מופלגים בשרעב נשאו כולם את עיניהם לרבי חיים סנאוני ובקשוהו לקבל על עצמו את משרת הרבנות בסנאון.

תורה לשמה

בספר "חכמי תימן" מסופר שאמו הצדקת עשתה כל שביכלתה כדי שבנה יהיה ראוי לאבותיו הגדולים. היא העמידה את עריסת בנה ליד כותל ביתם שגבל עם כתלי בית המדרש הסמוך, כדרך שנהגה אמו של רבי יהושע בן חנניה, כדי שמשחר טל ילדותו יכנסו דברי תורה באזניו ויקלטו במוחו.

מתוך אותה גירסא דינקותא זכה רבי חיים להגיע למדרגות עצומות.

מתולדותיו

הגה"צ רבי חיים סינאוני זצ"ל נולד בתימן בערב יום הכיפורים תרנ"ח. בשנת תרפ"א התמנה כאב"ד סינאוני והגלילות ופעל רבות לחיזוק היהדות במקום.

במשך עשרים ואחת שנה ניהל את עדתו, עד אשר פרצה מלחמת העולם השנייה, ואז לנוכח המצב הקשה השורר בעולם, החליט לעלות לארץ הקודש ולעבור בתפילתו על כלל ישראל. לאחר דרך רבת תלאות הגיע לאר"ק, שהה במחנה עתלית ובסופו של דבר התיישב ביהוד.

נפטר ביום כ"ז באדר תשל"ט והשאיר אחריו 18 חבורים, ביניהם "מקום מקדש", "עטרת תפארת", "תורת חכם", על התורה והנ"ך, "כבוד א-ל ומגיד הרקיע" על הזוהר, "אמרות טהורות" על הש"ס ועוד.

עד מהרה גדל והתעצם בתורה וביראת שמים עד שיצא שמעו למרחוק במידותיו התרומיות וביגיעתו המיוחדת, ועוד בהיותו צעיר לימים קיבל מאביו סמיכה לרבנות.

אולם הצעיר שהתעלה בתורה לאט הסתפק בלימוד במקומו. "הוי גולה למקום תורה", אמרו חכמינו, ורבי חיים קיים את דבריהם, נטל מקל הנדודים ביזו וגלה לג'בל צבר, מרכזי התורה שבתימן, בהם הדדה

מעשיהם של צדיקים

משחר טל ילדותו ניכר בו, בהגה"צ רבי חיים סינאוני זצ"ל, כי לגדולות נוצר.

להולדת הבן

הרב ברוך גינז ומש' השלום זכר יתקיים א"י"ה בליל ש"ק בבית"כ "מאזר שרגא" משעה 22:30

הרב אשר ג'יקובס ומש'

הרב רפאל ולצר ומש'

הרב אלעזר מלכה ומש'

להולדת הבן-הנכד

הרב יצחק פרבר ומש'

חמיו הרב יחזקאל שטח ומש'

להולדת הבת

הרב אברהם באום ומש' (רד"י בן זכאי)

הרב משה שפירא ומש'

בהכנסו לנועם עול תו"מ

הרב צבי גוטסדינר ומש'

ובנם הבח' יוסף שיחי'

העלה לתורה וקידושא רבא בבית"כ חנכי הישיבה ר' טרפון. תחילת הדפילה 8:15

הרב בנימין פז ומש'

ובנם הבח' שמעון משה שיחי'

נשיאים בהלכה

המדרור נועד לעורר את לב המעיינים בלבד ולא לפסוק הלכה למעשה

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט מראשי ישיבת "משאת המלך"

'הרחמן הוא יחזיר לנו את עבודת בית המקדש למקומה'

כתבו התוספות מגילה כ סוע"ב: "אחר שביקר על הספירה אומר יהי רצון שיבנה וכו', מה שאין כן בתקיעת שופר ולולב, והיינו טעמא לפי שאין אלא הזכרה עתה לבנין ביהמ"ק, אבל לשופר ולולב יש עשיה", עכ"ל.

ודבריהם זקוקים לביאור רב, דמאי שנא עשיה מדיבור. והאחרונים ביארו נראה כי לתוס' ישנם שני דיני מצוות שהן זכר למקדש: א) מצוות שעצם חלות קיום מצוותן הוי' זכר למקדש: ב) מצוות שטעמן זכר למקדש אבל היוין חלות קיום מצוה על שם עצמן. וזהו הנפ"מ לתוס' בין מצוות העומר בזה"ז למצוות לולב בזה"ז. עצם מצוות הספירה בזה"ז היא זכר לבנין בית המקדש, ולפיכך צ"ל יהי רצון שיבנה בית המקדש. מאידך מצוות לולב בזה"ז כל ז' ימים, חלות שם מצוות לולב היא דיש לנו קיום מצוות לולב מדרבנן כל ז' ומשום כך אין צורך לומר את היהי רצון.

ומו"ר הגר"א ארלנגר זצ"ל בברכת אברהם שם ביאר בד' התוס' דיתכן לומר שסברו שבספירה המצוה היא להיזכר בבנין ביהמ"ק ולכן ראוי להתפלל ע"ז שיבנה ביהמ"ק, משא"כ בלולב תיקנו מצוות לולב ז' ימים כפי שהיה במקדש, שאף שמהתורה ייבו ליטול לולב במדינה רק ביום הראשון, קבעו שבוה"ז, מאחר שחוץ מהיום הראשון בטלה המצוה דז' ימים בכל מקום, לכן תיקנו רבנן שנקיים מצוות ז', כדי שלא נשכח את המצוה בשאר הימים כפי שהיתה במקדש. היינו דמטעם זכר למקדש, תקנו נטילת לולב ז' ימים בעולם כאלו נהוגת היא גם ללא מקדש, ולהיא אינו ענין לתפילה על בנין המקדש.

והנה מרן הגר"ז (מנחות סו, א) חילק בין ב' ענייני הזכר למקדש. דהנה במנחות שם איתא דאמימר מני יומי ולא מני שבועי אמר זכר למקדש הוא, ונראה דאין זה תקנה שתקנו רבנן מצוות ספירה בזמן הזה כמו שהיה החיוב מדאורייתא בזמן המקדש, דאם כן גם יומי ושבועי בעי למימני, דגם לשבועי בעי זכר כמו ליומי, אלא דזה תקנה שיהיה זכר למקדש והוא תקנה דרבנן מיוחדת זכר למקדש, ומשום"ה תקנו רק למימני יומי ולא שבועי.

וכמו כן מצינו לענין נטילת לולב במדינה זכר למקדש, דהתם ג"כ אין הפירוש דחכמים תקנו דמצוות לולב שהיה נהוג במקדש תהיה נהוגת במדינה כל שבעה זכר למקדש, דהלא חזינו דדברים הפוסלים במקדש כשרים במדינה, ואם נימא דתקנו דאותה המצוה של תורה תהא נהוגת מדבריהם במדינה, היה צריך להיות בה כל הדינים והפוסלים של מקדש, אלא ע"כ דהוי מצוה מיוחדת שחכמים תקנו זכר למקדש, ובמצוה זו אין כל הדינים הפוסלים במקדש וכשר גם בדברים אלו.

וכן הוכיח הגר"ז זצ"ל מהא דתירצו הראשונים (עיין בעה"מ ור"ן סוף פסחים) דמשו"ה אין מברכין שהחיינו על ספירת העומר דלא מצינו שהחיינו אלא בדבר שיש בו הנאה, כמו נטילת לולב לשמחה וכדו', אבל ספירת העומר אין בו זכר לשום הנאה אלא לעגמת נפש לחורבן הבית, ואם נימא דספירת העומר בזה"ז הוי מצוות ספירה מדבריהם כשל תורה זכר למצוות התורה, מאי תירוצו הוא דכיון שהמקדש חרב לכן אין מברכין שהחיינו, דהא עצם מצוות הספירה אינה זכר למקדש אלא אותה המצוה שהיתה נהוגת מה"ת נהוגת בזה"ז מדרבנן, אלא ע"כ דהוי מצוה מיוחדת שתקנו חכמים זכר למקדש, ולא דאותה המצוה שבמקדש שהיה מה"ת חייבו חכמים לקיימה בזה"ז, אלא דזהו מצוה מיוחדת זכר למקדש, וע"כ אין בה שהחיינו מכיון דזה זכר לחורבן המקדש, וכן מורה הלשון דאמר זכר למקדש הוא, דאין זה מצוה מחובת חכמים אלא דזהו מצוה חדשה משום זכר למקדש וכנ"ל.

והרש"ש כתב דמה שהקשו התוס' משופר צ"ע, דהרי שופר בזה"ז אינו משום זכר למקדש (כמו ספירת העומר ולולב) אלא מדאורייתא, ומה ה' קשה לתוס' דיאמרו אחריו יה"ר שיבנה וכו'. ובמכתבי תורה לבעל האמרי אמת מגור זצ"ל (סי' קה) כתב: אדמה כי כוונתם על תקיעת שופר במוצאי יוה"כ שהוא זכר ליובל כמ"ש תוס' במגילה ד' ע"ב ד"ה ויעבירנה וכו', עכ"ד.

ולולי ד' התוס' נראה לתרץ שאלתם אמאי רק בספירת העומר אומרים הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת ביהמ"ק למקומה, נוסח שלא מצינו כמותו בשום מצוה הנוהגת משום זכר למקדש, דהנה מנחות סו א) אמר אביי שמצוה למנות ימים ושבועות, ושכן עשו רבנן דבי רב אשי, אבל אמימר מנה ימים ולא מנה שבועות מפני שזכר למקדש הוא. ומגמרא זו למדו התוספות (ד"ה זכר) שספירת העומר בזמן הזה היא מדרבנן, וכן הוא ברא"ש (פסחים פ"ג ס"ח מ) ובאגודה (מנחות סו, א) ובספר העיטור (מצה ומרור קלז א), וכן מבואר בדעת הר"ז (פסחים כח, א) שכתב שמטעם שהוא מדרבנן אין מברכין שהחיינו על הספירה. וכתב הר"ן (פסחים כח א) שכן מסכימים רוב המפרשים שבזמן הזה שאין הבאת עומר ולא קרבן, אין חיוב לספור אלא מדרבנן זכר למקדש. וכן נראה שהיא דעת רש"י (ד"ה אמימר) שכל האמוראים ס"ל שהיא מדרבנן. והיינו דכיון דלדעתם מצוות ספירת העומר תלויה בהבאת והקרבנות העומר, נמצא שהמצוה מדרבנן בזה"ז, כיון שאין לנו הבאת וקרבן העומר. ובס"ד שייבנה ביהמ"ק, ממילא תשוב המצוה ותהיה חיובה מן התורה. נמצא שזאת המצוה היחידה שאם ייבנה ביהמ"ק, תיפחך היא כל כולה ממצוה דרבנן למצוה דאורייתא (דבנטילת לולב, למשל, גם כיום ישנה מצוה מהתורה ליטול ביום הראשון, וגם כשייבנה המקדש, רק במקדש יקיימו מדאורייתא את המצוה בשאר הימים). לכן שפיר מבקשים אנו שייבנה ביהמ"ק, כדי חיוב המצוה יהיה מדאורייתא.

(ואף דלדעת הרמב"ם ועוד פוסקים, מצוות תרומ' ומעוד ממצוות התלויות בארץ אינם מדאורייתא בזה"ז אלא מדרבנן, התם לא תליא בבנין המקדש אלא ברוב ישראל שרויין על אדמתם, ואינו ענין לתפילה על בנין המקדש).

זמני הלכה למעשה אופק אלעד

בעריכת הרה"ג רא"י זילבר זצ"ל

נה"ח מישורי	נה"ח הנראה	סו"ק מג"א	סו"ק הגר"א	סו"ק ש"ש	שקיעת החמה
שבת	5:40	5:46	8:15	9:06	7:36
יום א'	5:39	5:45	8:14	9:06	7:36
יום ב'	5:39	5:45	8:14	9:06	7:37
יום ג'	5:38	5:44	8:13	9:06	7:38
יום ד'	5:38	5:44	8:13	9:06	7:38
יום ה'	5:37	5:43	8:13	9:05	7:39
יום ו'	5:37	5:43	8:12	9:05	7:40
שבת	5:37	5:43	8:12	9:05	7:40

בית דין צדק אלעד

בתי הוראה - בי"ד לענייני ממונות - כשרות - עירובין - קופת העיר מתן בסתר - רישום נישואין בראשות מורנו המרא דאתרא
הגאון **רבי שלמה זלמן גרוסמן** שליט"א
המרכז: ר' שרפון אלעד טלפון: 9096571 פקס: 9369453
בס"ד, שמיטה תשפ"ב, הודעת עדכון מס' 13

ירקות ופירות בשנת השמיטה [5]

להלן החנויות בהן ניתן להשיג פירות וירקות לפי כל הדעות.

ההידורים והחומרות ביבול המתאים לשנת השמיטה בהם הסחורה מפקחת לפי פסקי מרן החזון איש זללה"ה ובפיקוח הידור הכשרות שע"י בד"צ אלעד

1. השוק של אלעד - רחוב רבי עקיבא (יבול הרב אפרתי)
2. סופר שוק מהדרי - רח' שמעיה (יבול הרב אפרתי)
3. קטוף - מ.מסחרי אבטליון (יבול שארית ישראל)

כמו"כ סניפי "בר כל" ברח' שמעון הצדיק 41, ברח' אבטליון וברח' רבי פנחס בן יאיר, נוהגים לפי פסקי מרן החזון איש ובפיקוח בד"צ "מסורת השמיטה" (איגוד רבני אלעד, בני ברק, ביתר ועוד

וזכות שמירת השמיטה כהלכתה תעמוד לנו להנצל מכל צרה וצוקה ולזכות לגאולה השלמה במהרה

הקהילה התורנית אלעד

כוס תנחומים נשגר לידידינו היקרים

הרב **יוסף אפרט** שליט"א

הרב **יעקב אפרט** שליט"א

ומשפחות **רפופורט, וולף** שיח'ל

בפטיטרה הפתאומית של אמם מרת **רחל אפרט** ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

יושבים שבעה עד יום ראשון בבוקר - רח' הרב שר 17 ב"ב

בקשו רחמים

הציבור נקרא להמשיך לזעוק ולהתפלל לרפואת הפצועים מהפיגוע בתושח"י

שי בן אילנה (בן שלמה) {אלעד}

שמעון בן גמלא (מעטוף) {ברקת}

חיים בן שרה (בכור) {מודיעין עילית}

הקהילה התורנית אלעד

ברכת מזל טבא וגדיא נאה שלוחה למע"כ
הגאון רבי **מתתיהו זאב שציגל** שליט"א
מראשי ישיבת "תורה בתפארתה"

לרגל השמחה בהכנס בניו **אברהם נ"י אליקים נ"י**

לנועם עול תורה ומצוות

יהא רעווא מן שמאי שיעלו במעלות התורה והיראה ויזכו הוריהם לריוט רוב נחת דקד' מכל יו"ח מתוך בריית גופא ונהורא מעליא

מתקבלים אברכים

לכולל יום שלם במסלול ש"ס עיון של דרשו' / מלגה
נאה / לפרטים 054-8500198 / (להתקשר בין 13:15 ל-14:00)

לכולל הלכה ישיבתי ניתן לקבל אברכים / 0504110101

הודעה חשובה

הננו להודיע כי במסגרת השיעורים של
הגאון רבי **אריאל בוקוולד** שליט"א

השבוע השיעור - חג השבועות שחל במוצ"ש
השיעורים מתקיימים בביהמ"ד הגדול "מאור שרגא"
(בהיכל ד') כל שבועיים במוצ"ש בשעה 10:15
ציבור שוחרי התורה וההלכה מוזמן להשתתף

הקהילה התורנית אלעד

כוס תנחומים נשגר לידידינו הרב **בנימין שוורץ** שליט"א

בפטיטת אחיו הרב **אריאל שוורץ** ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

יושבים שבעה עד יום ראשון בבוקר - רח' רמח"ל 3 ב"ב